

ISSUE
Nº54

EUROPEAN OPEN
SCIENCE SPACE

COLLECTION OF SCIENTIFIC PAPERS

3RD INTERNATIONAL
SCIENTIFIC
AND PRACTICAL
CONFERENCE

MODERN PROBLEMS
OF SCIENCE AND
TECHNOLOGY

SEPTEMBER 22-24, 2025, TALLINN, ESTONIA

**EUROPEAN OPEN
SCIENCE SPACE**

**Proceedings of the 3rd International Scientific
and Practical Conference**

"Modern Problems of Science and Technology"

September 22-24, 2025

Tallinn, Estonia

Collection of Scientific Papers

Tallinn, 2025

UDC 01.1

Collection of Scientific Papers with the Proceedings of the 3rd International Scientific and Practical Conference «Modern Problems of Science and Technology» (September 22-24, 2025, Tallinn, Estonia). European Open Science Space, 2025. 150 p.

ISBN 979-8-89704-951-6 (series)

DOI 10.70286/EOSS-22.09.2025

The conference is included in the Academic Research Index ReserchBib International catalog of scientific conferences.

The conference is registered in the database of scientific and technical events of UkrISTEI to be held on the territory of Ukraine (Certificate №550 dated 16.06.2025).

The materials of the conference are publicly available under the terms of the CC BY-NC 4.0 International license.

The materials of the collection are presented in the author's edition and printed in the original language. The authors of the published materials bear full responsibility for the authenticity of the given facts, proper names, geographical names, quotations, economic and statistical data, industry terminology, and other information.

ISBN 979-8-89704-951-6 (series)

Домченко О.О., Білецький Є.І., Надтока Я.Ю., Чорна А.Г. КРИМІНОЛОГІЧНІ ОЗНАКИ ОСІБ КРИМІНАЛЬНИХ ПРАВОПОРУШНИКІВ.....	77
---	----

Антонюк У. ПРОТИДІЯ ЕКОЛОГІЧНИМ ПРАВОПОРУШЕННЯМ В УКРАЇНІ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ.....	80
---	----

Білецький Є.І., Надтока Я.Ю., Неклеса О.В. ДЕЯКІ ОСОБЛИВОСТІ ВРУЧЕННЯ ПОВІДОМЛЕННЯ ПРО ПІДОЗРУ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ.....	83
--	----

Костовська К., Хатнюк Ю. АДМІНІСТРАТИВНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ПОРУШЕННЯ ПРАВИЛ ВІЙСЬКОВОГО ОБЛІКУ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ: ТЕНДЕНЦІЇ СУДОВОЇ ПРАКТИКИ ТА ПРОБЛЕМИ ПРАВАЗАСТОСУВАННЯ.....	85
--	----

Section: Management, Public Administration and Administration

Луска П. ПІДХОДИ ДО ФОРМУВАННЯ СИСТЕМИ ПОКАЗНИКІВ ОЦІНКИ РОЗВИТКУ КОРПОРАТИВНОЇ СОЦІАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ НА ПІДПРИЄМСТВІ.....	89
--	----

Грищенко Д.Ю. ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ДОСВІД СОЦІАЛЬНОЇ ПІДТРИМКИ МАЛОЗАБЕЗПЕЧЕНИХ КАТЕГОРІЙ НАСЕЛЕННЯ ТА ЙОГО АДАПТАЦІЯ В УКРАЇНІ.....	93
--	----

Section: Oil and Gas Technologies, Engineering and Thermal Power Engineering

Нефьодова К., Степанюк А. МОДЕРНІЗАЦІЯ УСТАНОВКИ ВИРОБНИЦТВА ПОЛІМЕРБЕНЗИНУ З РОЗРОБКОЮ ТРУБЧАСТОГО РЕАКТОРА ТА ТЕПЛООБМІННИКА.....	96
---	----

Section: Pedagogy, Philology and Linguistics

Gafarova P., Aslanova S. QUALITY INDICATORS OF EDUCATIONAL INSTITUTION MANAGEMENT.....	99
---	----

Section: Management, Public Administration and Administration

ПІДХОДИ ДО ФОРМУВАННЯ СИСТЕМИ ПОКАЗНИКІВ ОЦІНКИ РОЗВИТКУ КОРПОРАТИВНОЇ СОЦІАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ НА ПІДПРИЄМСТВІ

Лиска Павло

аспірант

Кафедра обліку і бізнес-консалтингу
Харківський національний економічний університет
імені Семена Кузнеця, Україна

У сучасному бізнес-середовищі концепція корпоративної соціальної відповідальності (КСВ) набуває все більшого значення та актуальності. Адже фокус уваги сучасних підприємств змінюється в напрямку забезпечення сталого розвитку, замість спрямованості суто на фінансові результати. У таких умовах відбувається трансформація ролі КСВ як фундаментального елементу стратегічного управління. Це перетворення полягає у переході від ототожнення КСВ лише з періодичними благодійними акціями, проектами, діями до обґрунтування її системної природи та стратегічної ролі [2].

Сутність корпоративної соціальної відповідальності тісно пов'язана з концепцією сталого розвитку, що передбачає відповідальне використання потенціалу суспільства та природи. Значимість розвитку КСВ та ефективності реалізації цієї концепції для діяльності підприємства вимагає розробки підходів до управління нею. Одним із визначальних елементів даного процесу є формування аналітичного забезпечення управління КСВ та розробка системи показників рівня її розвитку на підприємстві.

Особливості сутності КСВ, що пов'язані із врахуванням людських та екологічних факторів, зумовлюють потребу в розробці якісних оціночних інструментів, тобто таких, що виходять за межі традиційної фінансової звітності. Як наслідок, модель оцінки корпоративної соціальної відповідальності трансформується в систему ESG-індикаторів (Environmental, Social, Governance), які охоплюють екологічні, соціальні та управлінські аспекти діяльності підприємства [4]. Впровадження таких систем показників є основою забезпечення комплексної, структурованої моделі управління КСВ, що інтегрована в корпоративне управління. Тому основним завданням при цьому є розробка комплексного методичного підходу саме до формування системи показників оцінки розвитку КСВ. Такий підхід має забезпечити формування не просто переліку індикаторів, а формувати цілісну, обґрунтовану систему, яка

дозволить об'єктивно оцінювати та приймати управлінські рішення щодо соціально відповідальної діяльності підприємства.

При розробці системи показників слід брати до уваги ключові принципи корпоративної соціальної відповідальності, що визначені в ISO 26000 [17]. Ці принципи мають визначати напрями реалізації стратегії КСВ. А тому і показники оцінки мають бути прямим відображенням та практичним вимірюванням дотримання цих принципів.

До таких ключових принципів належать:

1) підзвітність, що полягає у відповідальності підприємства за вплив на суспільство та навколишнє середовище на основі розробки механізмів звітування та оцінки наслідків. Показники в свою чергу мають відображати розвиток системи КСВ-звітності та рівень залученості підрозділів до її формування;

2) прозорість, тобто достовірне та об'єктивне розкриття інформації про соціально відповідальну діяльність. Цей принцип вимірюється наявністю та якістю публічних звітів, доступністю даних та відкритістю комунікації з громадськістю;

3) етична поведінка, як вимога дотримання етичних норм у всіх сферах господарської діяльності. Показники мають відображати активність дій менеджменту підприємства у боротьбі з корупцією, дотриманні справедливих трудових практик, забезпеченні безпеки продукції тощо;

4) повага до інтересів стейкхолдерів – слід відображати та оцінювати рівень врахування інтересів та забезпечення очікувань всіх категорій зацікавлених сторін;

5) верховенство права – необхідність оцінки рівня дотримання норм чинного законодавства;

6) повага до міжнародних норм поведінки – дотримання в процесі діяльності норм міжнародних стандартів, яким має надаватися пріоритет над внутрішнім законодавством;

7) повага до прав людини – дотримання та підтримка підприємством міжнародно проголошених прав людини у сфері свого впливу.

Підхід до формування оціночних показників із врахуванням базових принципів КСВ забезпечить отримання індикаторів, що є не просто набором даних, а прямим відображенням стратегічного підходу підприємства до ведення бізнесу.

Крім того, ефективна оцінка КСВ вимагає відмови від суто кількісної та грошової оцінки та переходу до комплексного підходу, що передбачає також якісні показники. Використання виключно кількісних (вимірюваних) показників у випадку КСВ може бути оманливим, оскільки вони не передають повного контексту даної концепції та зазначених вище принципів. В той же час, лише якісні показники можуть бути суб'єктивними і важкими для порівняння. Тому

оптимальний підхід полягає у збалансованому застосуванні вимірюваних та невимірюваних типів оціночних показників.

Приклад методичного підходу до формування системи показників оцінки КСВ на основі комплексної моделі ESG-індикаторів представлено в таблиці 1.

Таблиця 1 – Методичний підхід до формування системи показників оцінки КСВ

Сфера КСВ	Кількісні показники	Якісні показники
Екологічна (E)	- Обсяг викидів парникових газів (CO²екв.); - Споживання енергії (кВт-год); - частка відновлюваних джерел (%); - Обсяг використання води (м³); - Кількість утворених та утилізованих відходів (кг/т); - Частка використаних вторинних матеріалів (%); - Частка витрат на екологічні ініціативи (%)	- Наявність затверджених програм із захисту довкілля та зменшення шкідливого впливу; - Опис підходу до управління екологічними ризиками
Соціальна (S)	- Витрати на КСВ (грн/люд); - Коефіцієнт плинності кадрів (%); - Рівень виробничого травматизму та нещасних випадків (%); - Частка працівників з медичним страхуванням (%); - Відношення витрат на КСВ до обсягу продажів (%); - Середня заробітна плата (грн)	- Результати опитувань щодо задоволеності працівників та клієнтів; - Наявність Кодексу етики; - Відгуки волонтерів; - Описи програм по співпраці з громадськістю; - Аналіз публікацій у ЗМІ;
Управлінська (G)	- Відношення витрат на КСВ до рівня прибутку (%); - Склад ради директорів (гендерна, вікова різноманітність); - Частка витрат на боротьбу з корупцією (%); - Кількість виявлених конфліктів інтересів	- Наявність та зміст затвердженої стратегії КСВ; - Опис підходу до управління ESG-ризиками; - Наявність заяв та положень вищого керівництва про підтримку сталого розвитку; - Відповідність структури управління для вирішення ESG-питань

* сформовано автором за даними [4, 5, 6]

Показники, зазначені в таблиці 1, є лише прикладом та орієнтиром для формування повної системи індикаторів розвитку КСВ. Даний перелік показників має доповнюватися відповідно до характеру та специфіки діяльності кожного конкретного підприємства.

Комбінація кількісних та якісних показників зможе надати розуміння результатів та ефективності соціально відповідальної діяльності підприємства. Такий підхід дозволить не лише виміряти результати, але також зрозуміти їх

причину та контекст. Це є ключовим для прийняття об'єктивних управлінських рішень та врахування всіх сфер діяльності.

Для контролю за динамікою розвитку та досягнення показників можливо застосовувати метод радару, що дозволяє візуально представити та проаналізувати кожну сферу КСВ [3]. Цей інструмент дозволяє наочно оцінити збалансованість соціальної політики та визначити, які сфери потребують поліпшення. Збалансований профіль з високими оцінками у всіх напрямках свідчить про успішну практику соціальних інвестицій, тоді як динамічний профіль, що демонструє зростання, свідчить про стратегічну орієнтацію на КСВ як на фактор конкурентоспроможності.

Проте зазначені показники дозволяють відслідковувати результати та динаміку їх змін за окремими складовими. Але для контролю за успішністю реалізації концепції КСВ необхідна загальна оцінка рівня її розвитку. Для вирішення цього завдання в науковій сфері пропонують методику інтегральної оцінки, яка дозволяє об'єднати ESG-індикатори в єдиний показник [1]. При цьому потрібно проводити нормалізацію всіх оціночних показників. Це передбачає також необхідність розробки процедур до нормалізації та приведення до єдиного типу якісних показників.

Список використаних джерел

1. Бочарова Н. А., Щепіліна А. К. (2018). Інтегральна оцінка рівня корпоративної соціальної відповідальності підприємства. Економіка транспортного комплексу, № 31, С. 45-62
2. Будько О. В., Галатов Б. М. (2023). Корпоративна соціальна відповідальність як інструмент бізнес-стратегії розвитку підприємств. Економічний вісник Дніпровського державного технічного університету, №1(6), с. 49-57.
3. Зубова А.І., Стеців І.С. (2021). Управління корпоративною соціальною відповідальністю. Менеджмент та підприємництво в Україні: етапи становлення і проблеми розвитку, № 3(1), с. 13-23.
4. Станасюк Н., Пасінович І., Томашевська А. (2021). Сучасні підходи до оцінювання корпоративної соціальної відповідальності підприємств. Вісник Національного університету Львівська політехніка. Серія: Проблеми економіки та управління, № 2 (8), С. 109–120.
5. ESG Metrics: Your Guide to Common ESG Metrics. URL: <https://quantive.com/resources/articles/esg-metrics>
6. How to Measure CSR Impact Effectively: A Guide for Leaders. URL: <https://www.sopact.com/use-case/csr-measurement>
7. ISO 26000 «Guidance on social responsibility». URL: https://iso26000.info/wp-content/uploads/2017/06/ISO-26000_2010_E_OBPpages.pdf